

Yıllık açık 100 milyar doları aşacak...

DIŞ TİCARET ALARM VERİYOR!

- AKP hükümeti, ihracat şampiyonu TÜPRAŞ'a baskı, Gezi protestocularını ve sosyal medyada hükümeti eleştirenleri kovalama, kamu rantlarını eşe dosta dağıtma, el koyduğu medya kuruluşlarını yandaşların mülkiyetine verme ile meşgulken Türkiye ekonomisi Allah'a emanet...
- Yılın ilk yarısında özellikle dış ticarete tablo iyice kötüleşti, Türkiye ciddi bir açıkla karşı karşıya kaldı.
- Ocak-haziran döneminde ihracat sadece yüzde 1.3'lük bir artışla 75.2 milyar dolarda kalırken, ithalat ise yüzde 7.2 büyüyerek 125.8 milyar dolara ulaştı. Böylece altı aylık dış ticaret açığı geçen yıla göre yüzde 17.4 büyüyerek 50.6 milyar dolar oldu. **Bu gidişle açığın yılın tümünde 100 milyar doları fazlasıyla aşacağı görülüyor...**
- Altı aylık dönemlere göre ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 63.3'ten yüzde 59.8'e düştü.
- Altı aylık ithalatın büyük bölümünü ara malları oluşturmaya devam etti. **İthal girdiye altı ayda tam 93 milyar dolar** ödendi.
- Toplam ithalatın yüzde 74'ünü oluşturan hammadde ithalatı, altı aydaki toplam ihracatın yüzde 123.5'ine ulaştı. Başka deyişle Türkiye yaptığı tüm ihracatla, hammadde ithalatının sadece yüzde 81'i karşılayabildi.
- Ali Babacan başta AKP temsilcileri, kendi yanlış politikalarını perdelemek için, cari açığın sorumlusu olarak Türkiye'nin büyük oranda dışa bağlı olduğu petrol, gaz gibi enerji ürünlerindeki zorunlu ithalatı gösteriyor. Oysa dış ticaret açığının hızla büyüdüğü ilk yarıda enerji ithalatı gerilerken, açığı büyüten asıl faktör diğer ithal ara malları oldu.
- **AKP döneminde izlenen politikalar, sanayiye ithal girdi bağımlısı yaptı, montajcılığı güçlendirdi.** Sanayide montajcılık eğilimini gösteren ve toplam ithal girdi faturasının yarıya yakınına oluşturan **"işlem görmüş hammaddeler"** ithalatı hızla büyüdü. Bu fasılda ithalat ilk altı ayda geçen yıla göre yüzde 22 oranında 8.1 milyar dolar büyüyerek 44.9 milyar dolara ulaştı.
- Diğer ithal girdilerde ise küçük artışlar ya da düşüşler yaşandı. Bu gelişmelerle toplam ara malı ithalatı "net" 5.6 milyar dolarlık bir artışla 92.9 milyar dolara yükseldi. Böylece altı ayda 125.8 milyar dolara ulaşan toplam ithalatta geçen yıla göre yaşanan 8.4 milyar dolarlık artışın üçte ikisi ara mallarından kaynaklandı.
- Geçen yıla göre en hızlı artış ise yüzde 13.2 ile tüketim mallarında yaşandı. Altı ayda 14.6 milyar dolarlık tüketim malı ithal edildi.
- İhracatta ise en büyük en büyük paya sahip olan imalat sanayiinin dış satımı yılın ilk altı ayında yerinde saydı. Sektörün altı aylık ihracatı sadece yüzde 0.5'lik artışla 70.1 milyar dolar oldu. Bu da Türk sanayiindeki kan kaybını gösteriyor.

2012 yılında 5 milyar 42 milyon Dolar değerinde ihracat yaparak ihracat şampiyonu olan TÜPRAŞ gibi kuruluşlara bile siyasi nedenlerle baskı kuran, faşizan bir şekilde hukuku eğip bükerek iş dünyasını da ele geçirmeye çalışan, ekonominin motoru olan girişimcileri tehditle sindirmeye çalışan AKP, kamu rantlarını eşe dosta dağıtma, el koyduğu medya kuruluşlarını

yandaşlara verme gibi rutin faşizm ve yağma faaliyetini sürdürürken, Türkiye ekonomisi adeta “Allah’a emanet”

Yılın ilk yarısında özellikle dış ticarete tablo iyice kötüleşti. Türkiye bu dönemde dış ticarete oldukça kötü bir performans sergiledi ve ciddi bir açığa karşı karşıya kaldı. Ocak-haziran döneminde ihracat sadece yüzde 1.3’lük bir artışla 75.2 milyar dolarda kalırken, ithalat ise yüzde 7.2 büyüyerek 125.8 milyar dolara ulaştı.

Geçen yıla göre toplam ithalattaki 8.4 milyar dolarlık artışa karşılık, toplam ihracat artışı ise 1 milyar doları bile bulmadı.

Bu gelişmelerle **altı aylık dış ticaret açığı geçen yıla göre yüzde 17.4 büyüyerek 50.6 milyar dolar oldu.**

Altı aylık dönemlere göre ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 63.3’ten yüzde 59.8’e düştü.

Dış ticaretin bu yıl özellikle şubat ayından itibaren kötüleşen seyri, Haziran ayında daha da belirginleşti. Haziran’da ithalat yüzde 2.8’le artışını sürdürürken ihracat yüzde 6 ile ilk yarının en hızlı aylık düşüşünü kaydetti. Haziran ayları itibariyle ihracatın ithalatı karşılama oranının yüzde 64.7’den yüzde 59.2’ye gerilediği görülüyor.

Tablonun aylar itibariyle giderek kötüleştiği dikkate alınrsa, bu gidişle açığın yılın tümünde 100 milyar doları fazlasıyla aşacağı görülüyor...

Yılın ilk yarısında dış ticaret (Milyon \$)

	İHRACAT			İTHALAT			DENGİ		
	2012	2013	Değ. (%)	2012	2013	Değ. (%)	2012	2013	Değ. (%)
Ocak	10.348,2	11.486,7	11,0	17.469,0	18.802,7	7,6	-7.120,8	-7.316,0	7,6
Şubat	11.748,0	12.391,3	5,5	17.787,3	19.395,1	9,0	-6.039,3	-7.003,8	9,0
Mart	13.208,6	13.131,7	-0,6	20.677,5	20.559,4	-0,6	-7.468,9	-7.427,7	-0,6
Nisan	12.630,2	12.485,1	-1,1	19.272,8	22.825,4	18,4	-6.642,6	-10.340,3	18,4
Mayıs	13.131,5	13.297,9	1,3	21.750,4	23.245,7	6,9	-8.618,9	-9.947,8	6,9
Haziran	13.231,2	12.438,0	-6,0	20.437,9	21.008,4	2,8	-7.206,7	-8.570,4	2,8
Ocak-Haz.	74.297,7	75.230,7	1,3	117.395,0	125.836,7	7,2	-43.097,3	-50.606,0	7,2

İhracatta AB bahanesi artık geçersiz...

AKP, önceki iki yılda ihracattaki olumsuz tabloya, en büyük pazar olan AB’deki ekonomik kriz nedeniyle yaşanan daralmayı gerekçe gösteriyordu. Oysa artık AB ülkeleri krizi aşmış, büyümeye geçtiler. İhracattaki genel kötüye gidişe karşılık, bu ülkelere yapılan ihracattaki artış da bunu gösteriyor.

Yani genel ihracat tablosundaki kötüleşme AB dışı pazarlardan kaynaklanıyor ve artık AB bahanesi geçersiz hale geldi.

İhracattaki genel eğilimin aksine Avrupa Birliği’ne (AB) yapılan ihracat, ilk altı ayda 2012 yılının aynı dönemine göre yüzde 3.8 artışla 30.5 milyar dolar olurken, diğer ülkelere yapılan ihracat yüzde 0.5 azalarak 43.5 milyar dolar geriledi. Serbest bölgelerden yapılan ihracat da sadece yüzde 1 artışla 1.2 milyar dolar oldu.

Diğer ülkelere olan ihracatın yarıya yakınına oluşturan Yakın ve Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracatta geçen yıla göre yüzde 9.3'lük düşüş yaşandığı dikkati çekiyor. Bu durum, AKP'nin izlediği yanlış dış politika ile Türkiye'nin komşusu konumundaki Suriye, Irak, Mısır gibi bu ülkelerle olan ticareti baltalamasından kaynaklanıyor.

İlk yarıda AB ülkelerinden yapılan ithalat yüzde 7.3 artışla 14.5 milyar, diğer ülkelerden yapılan ithalat ise yüzde 21.3 artışla 36.7 milyar dolar oldu.

Ülke gruplarına göre dış ticaret (Ocak-Haziran; Milyon \$)

	İHRACAT			İTHALAT			DENGİ		
	2012	2013	Değ.(%)	2012	2013	Değ.(%)	2012	2013	Değ.(%)
TOPLAM	74.297,7	75.230,7	1,3	117.395,0	125.836,7	7,2	-43.097,2	-50.606,0	17,4
A-AB (27 ÜLKE)	29.390,4	30.514,6	3,8	42.930,6	45.046,9	4,9	-13.540,2	-14.532,3	7,3
B-TÜRKİYE SERBEST BÖLG.	1.207,5	1.219,8	1,0	532,5	625,4	17,4	675,0	594,5	-11,9
C-DİĞER ÜLKELER	43.699,8	43.496,3	-0,5	73.931,8	80.164,4	8,4	-30.232,1	-36.668,2	21,3
1-Diğer Avrupa (AB Hariç)	6.678,9	6.754,1	1,1	18.302,5	21.336,8	16,6	-11.623,6	-14.582,7	25,5
2-Kuzey Afrika	4.826,5	5.362,5	11,1	1.511,9	1.693,2	12,0	3.314,6	3.669,3	10,7
3-Diğer Afrika	2.030,8	2.118,7	4,3	1.226,8	1.276,7	4,1	804,0	842,0	4,7
4-Kuzey Amerika	3.439,6	3.367,8	-2,1	8.086,8	7.593,0	-6,1	-4.647,3	-4.225,2	-9,1
5-Orta Amerika ve Karaipler	414,4	543,8	31,2	504,7	679,4	34,6	-90,2	-135,6	50,3
6-Güney Amerika	1.107,6	1.144,8	3,4	1.980,0	1.688,2	-14,7	-872,4	-543,4	-37,7
7-Yakın ve Orta Doğu	19.867,2	18.025,1	-9,3	11.878,1	12.152,9	2,3	7.989,1	5.872,2	-26,5
8-Diğer Asya	5.024,0	5.872,0	16,9	24.679,9	26.517,7	7,4	-19.655,9	-20.645,7	5,0
9-Avustralya ve Yeni Zelanda	231,7	255,2	10,2	352,7	511,7	45,1	-121,0	-256,5	112,0
10-Diğer Ülke ve Bölgeler	79,1	52,4	-33,8	5.408,5	6.714,8	24,2	-5.329,4	-6.662,4	25,0
Seçilmiş ülke grupları									
1-OECD Ülkeleri	33.018,4	33.449,1	1,3	56.632,3	62.321,1	10,0	-23.613,9	-28.872,0	22,3
2-EFTA Ülkeleri	1.141,8	743,6	-34,9	2.662,9	6.568,2	146,7	-1.521,1	-5.824,7	282,9
3-Karadeniz Ekonomik İşbirliği	8.911,9	9.629,5	8,1	20.027,6	19.970,7	-0,3	-11.115,6	-10.341,2	-7,0
4-Ekonomik İşbirliği Teşkilatı	9.016,7	6.198,7	-31,3	9.339,7	8.029,0	-14,0	-323,0	-1.830,2	466,7
5-Bağımsız Devletler Topluluğu	7.061,1	8.015,8	13,5	17.220,1	16.427,1	-4,6	-10.159,0	-8.411,3	-17,2
6-Türk Cumhuriyetleri	2.724,8	3.294,2	20,9	1.834,5	1.851,6	0,9	890,3	1.442,5	62,0
7-İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)	26.295,2	25.251,3	-4,0	16.962,9	17.211,9	1,5	9.332,2	8.039,4	-13,9

Sanayide ihracat artışı durdu

Toplam ihracatta en büyük en büyük paya sahip olan imalat sanayiinin ihracatı yılın ilk altı ayında adeta yerinde saydı. Üretim ve ciro gibi göstergelerin de kan kaybına işaret ettiği imalat sanayii sektörünün altı aylık ihracatı geçen yıla göre sadece yüzde 0.5'lik artışla 70.1 milyar dolar oldu.

Aynı dönemde tarım ve ormancılık ihracatı yüzde 7 artışla 2.8 milyar, madencilik ve taş ocakçılığı ihracatı yüzde 33.1 artışla 1.9 milyar dolar olarak gerçekleşti.

İthalatta ise en hızlı artışın imalat sanayi ürünlerinde olduğu belirlendi. İmalat sanayii ithalatı altı ayda yüzde 13 artışla 98.3 milyar dolara ulaştı. Madencilik ve taş ocakçılığı ithalatı yüzde 9.2 azalarak 19 milyar doların altına gerilerken, tarım ve ormancılık ithalatı yüzde 5.7 artışla 4.2 milyar dolar oldu.

İthal girdiye altı ayda 93 milyar dolar...

AKP'nin iktidar döneminde izlediği "düşük kur-yüksek faiz" temelli ekonomik politikalar, sanayiyi ithal girdi bağımlısı yaptı, montajcılığı güçlendirdi.

Ali Babacan başta olmak üzere AKP temsilcileri, kendi yanlış politikalarını perdelemek için, cari açığın ana kaynağı olarak Türkiye'nin büyük oranda dışa bağlı olduğu petrol, gaz gibi enerji ürünlerindeki zorunlu ithalatı gösteriyor yıllardır.

Oysa dış ticaret açığının hızla büyüdüğü bu yılın ilk yarısında enerji ithalatı gerilerken, açığı büyüten asıl faktör diğer ithal ara malları olması, bu argümanı da çürütüyor.

Özellikle, sanayide ithal girdiği bağımlılığı ve montajcılık eğilimini gösteren ve toplam ithal girdi faturasının yarıya yakınına oluşturan “**işlem görmüş hammaddeler**” ithalatı yılın ilk yarısında hızlı bir artış gösterdi. İlk yarıda ithalat faturasındaki artış ve dış ticaret açığındaki büyüme esas olarak bu kalemden kaynaklandı.

Ocak-haziran döneminde sanayi için işlem görmüş hammaddelerin ithalatı yüzde 22 artışla 44.9 milyar dolara ulaştı. Bu kalemden geçen yıla göre 8.1 milyar dolar daha fazla ithalat gerçekleştirildi. Buna karşılık, ara malı (hammadde) niteliğindeki diğer fasıllarda ithalat geçen yıla göre geriledi ya da düşük artışlar gösterdi.

Özellikle en önemli girdilerden enerji ürünlerinde ithalatın düşüş gösterdiği belirlendi. “Gizli veri” kapsamındaki ham petrol, bitümenli taşkömürü ve doğal gaz ithalatı 17.6 milyar dolarla geçen yılın aynı dönemine göre 1.8 milyar dolar daha düşük kaldı.

Geçen yıla göre sanayi için işlem görmemiş maddelerde de 1 milyar dolarlık bir düşüş yaşandı. İthalat ayrıca işlem görmüş diğer yakıt ve yağlarda 366 milyon, işlem görmemiş yakıt ve yağlarda 164 milyon esaslı yiyecek ve içecek olan işlenmemiş hammaddelerde 41 milyon, bunların işlenmiş olanlarında 22 milyon dolar daha düşük gerçekleşti.

Buna karşılık yatırım mallarının aksam ve parçalarında 722 milyon, taşımacılık araçlarının aksam ve parçalarının dış alımı da 159 milyon dolarlık bir artış gösterdi. Bu gelişmelerle toplam ara malı ithalatının atı aylık tutarı, geçen yıla göre yüzde 6.4 oranında 5.6 milyar dolarlık artışla 92.9 milyar dolara ulaştı.

Aynı dönemde yatırım malı ithalatı 1.1 milyar dolarlık bir artışla 17.9 milyar, büyük bölümü binek otomobil olmak üzere tüketim malı ithalatı da 1.7 milyar dolarlık bir artışla 14.6 milyar dolar oldu. Bu gelişmelerle toplam ithalat geçen yıla göre yüzde 8.4 milyar dolar büyüyerek 125.8 milyar dolara çıktı. Bu artışın 5.6 milyar dolarının ara malı ithalatından geldiği dikkati çekti.

Altı ayda 50.6 milyar dolarla, geçen yıla göre 7.5 milyar dolar daha fazla dış ticaret açığı verilirken, bunun büyük bölümü ara malı grubundaki ithalattan; bu gruptaki artış ise esas olarak “sanayi için işlem görmüş” ara mallarından kaynaklandı.

Geniş ekonomik gruplara göre **ithalat** (Ocak-Haziran; Milyon \$)

	2012	2013	Değişim	
			(%)	Tutar
İTHALAT	117.395,0	125.836,7	7,2	8.441,7
YATIRIM (SERMAYE) MALLARI	16.856,2	17.973,6	6,6	1.117,4
HAMMADDE (ARA MALLAR)	87.311,0	92.892,5	6,4	5.581,5
Sanayi için işlem görmemiş hammaddeler	8.172,0	7.169,8	-12,3	-1.002,2
Sanayi için işlem görmüş hammaddeler	36.774,1	44.875,2	22,0	8.101,1
İşlem görmemiş yakıt ve yağlar	681,2	517,3	-24,1	-164,0
Yatırım mallarının aksam ve parçaları	5.095,7	5.817,9	14,2	722,2
Taşımacılık araçlarının aksam ve parçaları	5.723,6	5.882,9	2,8	159,4
Esası yiyecek ve iç. olan işlenmemiş hammadde	1.887,2	1.846,3	-2,2	-40,9
Esası yiyecek ve içecek olan işlenmiş hammadde	1.126,0	1.103,9	-2,0	-22,0
İşlem görmüş diğer yakıt ve yağlar	8.422,6	8.056,9	-4,3	-365,7
Gizli veri	19.428,6	17.622,3	-9,3	-1.806,3
TÜKETİM MALLARI	12.900,5	14.600,0	13,2	1.699,6
Binek otomobilleri	3.152,9	4.200,4	33,2	1.047,5
Dayanıklı tüketim malları	2.209,9	2.543,8	15,1	333,9

Yarı dayanıklı tüketim malları	2.788,2	3.061,5	9,8	273,4
Dayanısız tüketim malları	2.627,6	2.713,0	3,3	85,5
Esası yiyecek ve iç. olan işlenmemiş tük. malları	458,1	407,6	-11,0	-50,4
Esası yiyecek ve içecek olan işlenmiş tük.malları	678,9	778,2	14,6	99,3
Motor benzini ve diğer hafif yağlar	904,1	757,3	-16,2	-146,9
Sanayii ile ilgili olmayan taşıma araç ve gereçleri	81,0	138,3	70,8	57,3
DİĞERLERİ	327,3	370,5	13,2	43,3

Toplam ihracat ithal girdinin ancak yüzde 81'ini ödeyebiliyor

Türkiye'nin yaptığı toplam ihracat, aynı dönemdeki ara malı ithalatını karşılamaya bile yetmiyor.

Altı aylık toplam ithalatın yaklaşık dörtte üçünü oluşturan hammadde ithalatı, aynı dönemdeki toplam ihracatın yüzde 123.5'i düzeyinde gerçekleşti. Bu oran geçen yılın aynı döneminde de yüzde 117.5 olmuştu.

Başka deyişle toplam ihracatın ara malı ithalatını karşılama oranı altı aylık dönemlere göre yüzde 85'ten yüzde 81'e indi. Hammadde ithalatı ile ihracat arasındaki orantısız tablo bu yıl daha da bozuldu.

Tüketim malı ithalatı hızlandı...

Ocak-Haziran döneminde gerçekleştirilen ithalatın ise 92.9 milyar dolarla en büyük bölümünü ara malları oluştururken, geçen yıla göre en hızlı artış ise yüzde 13.2 ile tüketim mallarında yaşandı. Altı ayda 14.6 milyar dolarlık tüketim malı ithal edildi. Bunun da 4.2 milyar dolarını binek otomobiller, 2.5 milyarını dayanıklı, 3.1 milyarını yarı dayanıklı, 2.6 milyar dolarını dayanısız tüketim malları, kalan bölümü oluşturdu.

Ocak-haziran döneminde tüketim malı ihracatının ara malı ithalatına oranının yüzde 31.6 ile düşük kalması ise sanayinin kullandığı ithal girdilerin ihracat ürünlerden çok iç tüketime yönelik üretimde kullandığını gösteriyor.

Dış ticaretin genel dengesi (Ocak-Haziran; Milyon \$)

	2012	2013	Değişim	
			(%)	Tutar
İTHALAT	117.395,0	125.836,7	7,2	8.441,7
YATIRIM (SERMAYE) MALLARI	16.856,2	17.973,6	6,6	1.117,4
HAMMADDE (ARA MALLAR)	87.311,0	92.892,5	6,4	5.581,5
TÜKETİM MALLARI	12.900,5	14.600,0	13,2	1.699,6
DİĞERLERİ	327,3	370,5	13,2	43,3
İHRACAT	74.297,7	75.230,7	1,3	933,0
YATIRIM (SERMAYE) MALLARI	7.093,7	7.499,5	5,7	405,9
HAMMADDE (ARA MALLAR)	39.907,3	38.059,0	-4,6	-1.848,3
TÜKETİM MALLARI	27.034,9	29.341,2	8,5	2.306,3
DİĞERLERİ	261,8	330,9	26,4	69,1
DIŞ TİCARET DENGESİ	-43.097,2	-50.606,0	17,4	-7.508,7
<i>İhracat/İthalat(%)</i>	<i>63,3</i>	<i>59,8</i>		
<i>Toplam ihracat/Hammadde İthalatı(%)</i>	<i>85,1</i>	<i>81,0</i>		
<i>Hammadde ithalatı/Toplam ihracat</i>	<i>117,5</i>	<i>123,5</i>		
<i>Hammadde İthalatı/Toplam İthalat(%)</i>	<i>74,4</i>	<i>73,8</i>		
<i>Tüketim Malı İhracatı/Hammadde İthalatı(%)</i>	<i>31,0</i>	<i>31,6</i>		
<i>Tüketim Malı İhracatı/Toplam ihracat.(%)</i>	<i>36,4</i>	<i>39,0</i>		
<i>Tüketim Malı İthalatı./Toplam İthalat(%)</i>	<i>11,0</i>	<i>11,6</i>		